

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Anima.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

A VITA VITALIS. CAP. X.

Sed illud interim obliuisci nolim, alitem hanc indicium esse vitalis vita: five id propter sanguinem, cuius est avidissimus: five propter Solis imaginem, quam exscribit: five, quod receptum erat apud Agyptios, circa centesimum etatis annum, ut supra dictum est, Vulturis Commentario, hominem ex defectu cordis deficere, ut Plinius etiam attestatur: nam, ut Varro tradit, hominis aniculi cor, quod sepe in his Commentariis repetendum erit, duarum est Drachmarum, atque ita singulis annis usque ad quinquagesimum, accedunt binæ, constatque hominis quinquagenarii cor centum Drachmis. Ab eo tempore, annis singulis totidem imminuitur drachmis, quot ex reverat, creditumq; inde, ex defectu humani cordis non ultra centesimum annum posse homines vivere: cujusmodi vita terminum in homine statuisse videtur etiam Dioscorides (Astrologum illum Dioscori dem intelligo ex cuius dictatis ea excerptis Varro) ille enim hac ipsa ratione compertum se habere scripsit Alexandria inter libitarios, quorum ibi cura mortuos exenteratos, & aromatibus delibus.

Btos diutissime conservare, hominem plus centum annis vivere non posse, eaque de causa Empedocles, quem in hoc Aristoteles fecutus est, ante omnia cor judicavit increscere, quod hominis vitam maximè contineat. Quamvis Hippon. Democritus, Anaxagoras, Diogenes, atq; alii nonnulli aliter, quorum bona pars cerebro principatum formationis attribuunt. Quod tamen pertinet ad annorum centena, Mathematici & Divinæ nostrorum literæ viginti infuper addunt, neque amplius cuiquam esse concessum afferunt, atq; hoc terrarum orbe jam mortalibus expletò, & vita nostræ decreto quasi quodam divinitus promulgato. Illud etiam adjiciunt, Mosem solum, Dei, (ut Judæorum libri loquuntur) familiarem, centum vigintiquinq; annos vixisse, qui cum quereretur quod juvenis interiret, responsum ei ferunt à nomine, neminem plus esse viciturum. Hæc Pollio. Plurimum vero octoginta & unum à natura & à syderibus concessum ajunt, quod vita spatiū hīs potissimum condonatur, qui & corpore & animo valeant, ut Platoni, Dionysio Heracleotæ, Diogeni Cynico, Eratostheni & Xenocrati Platonico liberaliter concessum. Qui vero centesimum attigerint, Carneades, à quo tertia Academia est, quæ dicitur Nova, neq; non Cleanthes & Xenophanes Colophonius, Democritus Abderita, Isocrates Rhetor, & Gorgia Leontinus, cum aliis plerisque memorantur.

ÆGRITUDINE CONFLICTATUS. CAP. XI.

Quod autem dictum est imminui cor in senium vergentibus, sunt qui cor dentibus ambefum pro homine ponant, qui ægritudinibus afflictetur. Nam Homerus frequenter admodum iis & cipua senii. exedi, & consumi cor ait, qui vehementiori aliqua animi ægritudine conflictantur, quod ipse una Odysseus, r. cum Hesiodo facilè homines in anxietatibus & ærumnis in senium ire pessum asleverat, fatalemque Hesiod. r. neq; non naturalem atatem ita vitio vel imprudentia nostra comminui. Pythagoras quoque volens nos admonere, unicuique vita sua curam minimè negligendam esse, eruditè simul ac sapienter imperavit, μη εἰδίειν την ναρέτας, hoc est, adhibendam esse diligentiam, ne nos metipos ægritudini Corne edit. bus subjecere contendamus, quæ potissimum in causa plerisque sunt, ut dono divum concessus vi- so. tæ cursus interrumptur.

D ANIMA. CAP. XII.

Quoniam vero Latini sermonis authores, animum quo sapimus, animam qua vivimus esse di. Animus consilii. cunt, nos eorum secuti distinctionem, eum superius de iis quæ ad animum pertinent ex proposito argumento differimus, nunc quæ ad animam faciant exequemur: quamquam differentiam Διάνεια, eam non usquequa receptam video, unde necesse sit interdum, vel in eodem utrumque significato ponere, vel alterutrum usurpare. Animam igitur quæ nostra sit vita fundamentum & ledes, ψυχή, qua quo sapi- mui: anima Agyptii Sacerdotes per Accipitrem intelligi volueré, quandoquidem BAIEITH apud eos is est, qui moventur, εστιν, apud Gracos ιγαξ, apud nos Accipiter: Agyptiaca vero elementa illa si per syllabas dividantur, BAIEITH per se animam, ETHEH vero cor significat, utebantur enim illi libenter ex hujusmodi compositione vocibus, ex quibus ipsa rei natura, vel originatio, vel aliqua vis appareret: quod & apud Hebraeos

braos frequentissimum est, ut una cum locutione ipsa, res etiam qualis, cuiusmodi sit, intelligatur: ut quo vocabulo cōlūm nominant, constare id ex aqua & aere doceant, cum Adam dicunt, & crassam qua compacti sumus terra materiam, & instam simili mentem ostendunt: mentem enim tērā applicatam id nominis significare tradit Philo. Sed jam quid commerii anima cum ipso corde habet, videamus. Agyptiorum opinio fuit, cor esse anima receptaculum: quasi igitur nominis coagulationis significetur, & inesse animam cordi constet, per Accipitris ipsius picturam anima reminiscetur.

Cicerō lib. 1. Tuscul. Cor ipsum animus videatur.
Quid rebus in corde habeas animas?

Fluvii animi quatuor.

Iterum sc̄ientibus, unde has aquas peterent: sic per parabolam, qui erat hominis mos, respondit: Quatuor annib[us] Paradisi Dei alluitur & irrigatur, indidem vobis salutares aquas bauriatu. Qui fierit vero aliquis, quinam hi fluvii sint, ut si Accipitrem mersare suum ibi velit, eos nanciscatur. Ambrosius flumina Zoroastris quatuor virtutes totidem, in quas dividitur sapientia, prudentiam quippe, temperantiam, fortitudinem, & justitiam intelligit, fontemque esse sapientiam, ex quae mina hæc quantacumque sunt deriventur: nam in Divinis literis fons paſſim accipitur pro sapientia, ad quem accedere fitientes admonemur, de quo plura in cœlo aquis irriguo. Ubi vero Plato in larum, quas anima tribuit, mentionem incidit, per alas naturalem eam intelligentiam capit, quæ inquit Alcinous, est intellectio quædam in anima quæ corpori sit applicata, non ea quæ animo à corpore soluto convenit: ea igitur, cum labem a corpore contraxit, numquam sese tollere humo posse, nisi fluminibus, quæ posita sunt, infestum eluerit scelus. Quoniam vero sunt qui duram metamorpham contendant, Gangem, Nilum, Tigrin, & Euphratem (ea enim iis annib[us] nomina faciunt) pro quatuor illis virtutibus ponit, quæ omnem in hominem, vita principatum obtinent, minime igitur importunum hæc latius interpretari,

PRUDENTIA. CAP. XIII:

Primus fluvius. EX annib[us] his Gangem primum enumerant, qui pro Prudentia ponatur. Trahit hic ramenta auri, carbunculum, prasinum lapillum, quem alio nomine Smaragdum vocamus. A urum proximis prudentium sapientius accipimus, unde divinum numen per Prophetam ait: Odi illius aurum & argentum, de quo quidem alio loco commodius. Devolvit & splendidum carbunculum, in quo scilicet anima nostræ vivit igniculus, qui si tempore suscitetur, neque apta fomenta deficiant, micansissimum ignis fulgorem totis sit edibus exhibitus, ut in anima corpori insita, pennarium radices acie altius inhærent, quæ si prorumpere semel coepirint, brevi sint omnem corporis molem per sublimen aera libratura. Per Smaragdum vero viorem intelligas: porro autem quæ virent, vivit, citatem præ se ferunt. Ostendit præterea viror, præteriti seminis vitam. Autum fulgore suo præstium rerum pretia proponit. Carbunculus excitato lumine, quid futurum sit, quidve adventus perit, quæ tria sunt prudentia munera. Ganges ad hæc (Phison est Hebræis) vocabulum significare tradunt oris mutationem, sive dicere velimus, sermonis varietatem: non enim Ganges unum tantum gentem circuit, sed ut ajunt, omnem terrarum orbem ambit, & ut nonnulli opinati sunt, vel mysticæ rem intelligentes confixerent, in Libyam usque prolabitur: manifestè enim accipiendo mythologum non ad historiam, sed ad mysticum aquarium sensum minum adiecisse. Atqui prudentia munus est prodeſe quamplurimis, neque ullam tam remotam, tam efforam gentem pretermittens,